

3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 7-ме вид., переробл. та допов. – К. : Юридична думка, 2010. – 1288 с.

4. Бабанін С. В. Відповідальність за порушення працівником транспорту правил безпеки руху або експлуатації транспорту за кримінальним законодавством окремих зарубіжних країн / С. В. Бабанін // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2011 р. – № 2. – С. 186-193.

УДК 343.8 (043.2)

Данилевич В. В.,

студент,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Лихова С. Я., д.ю.н., професор

ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

З розвитком суспільних відносин виникають не лише нові додаткові напрями діяльності на залізничному транспорті, які пов'язані з перевезенням пасажирів і вантажів, але й нові види злочинної поведінки.

З подальшим удосконаленням суспільних відносин відповідного удосконалення потребує і сама діяльність залізничного транспорту пріоритетами розвитку якого, стають нарощення транзитного потенціалу, підвищення рівня безпеки, покращення якості транспортних послуг, розвиток інформаційних технологій та удосконалення нормативно-правового й організаційного регулювання.

В результаті дослідження даної теми з'ясувалось, що питання забезпечення безпеки пасажирів, схоронності вантажів, що перевозяться, супроводження поїздів, попередження розкрадань матеріалів верхньої будови колії, засобів електропостачання, сигналізації та зв'язку, а також розукомплектування рухомого складу, є надзвичайно актуальними для залізниці.

Боротьба з транспортними злочинами в сучасних умовах набу-

ває важливого значення, про що свідчить віднесення цих злочинів до самостійного розділу Особливої частини ККУ (розділ XI ст. 276-292) злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту [2, с. 116].

Дослідження офіційних даних кримінально-правової статистики сприяло виявленню низки ознак злочинів на залізничному транспорті серед яких:

а) більша питома вага діянь, передбачених ст. 307 КК України, які невід'ємно пов'язані з наркобізнесом та хабарництвом;

б) менша частка економічних злочинів, виявлених у пріоритетних напрямках;

г) у сфері господарської діяльності – здійснення операцій з металобрухтом; придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту підакцизних товарів, підроблених грошей, цінних паперів;

г) ядро крадіжок формують крадіжки речей у пасажирів, вантажів, засобів безпеки руху поїздів, розукомплектування рухомого складу. Їх наявність пояснюється особливою роллю залізничного транспорту в переміщенні людей і матеріальних цінностей та наданні послуг різним верствам населення.

Разом з тим виявлено спільні та відмінні ознаки для різних видів злочинів на залізничному транспорті. Зокрема, з'ясовано, що крадіжки вантажів вирізняються груповим характером злочинної діяльності та латентністю, що особливо притаманно злочинам до яких причетні залізничники, які володіють специфічними знаннями та навиками, особливо у сфері вантажних перевезень, і при цьому порушують транспортно-правові норми.

Проаналізувавши статистику злочинів на залізничному транспорті можна зробити висновок що серед крадіїв, які на момент вчинення злочину на залізничному транспорті навчалися у закладах освіти, 80,0% – школярі, хоча ОВСТ профілактичну роботу, проводять переважно з учнями профтехучилищ. Крадії засобів безпеки руху й експлуатації на залізничному транспорті об'єднуються в злочинні групи за принципом "дружби" (65,7%), спільним місцем навчання (26,5%), проживання (23,5%) і за родинними зв'язками (3,9%). Це вказує на важливість проведення спільних заходів профілактики територіальними та транспортними ОВС. До того ж такі злочинці зневажливо ставляться до норм права, мо-

ралі, суспільних інтересів, адже переважно не замислювались над можливими негативними наслідками своїх протиправних дій (74,3% респондентів), хоча й усвідомлювали їх характер у зоні підвищеної небезпеки.

До заходів попередження злочинів, пов'язаних:

1. З пасажирськими перевезеннями, доцільно віднести обмеження продажу спиртних напоїв на станціях і в поїздах; більшу увагу приділяти соціальній рекламі на залізничному транспорті, що пропагуватиме правила поведінки на його об'єктах, сприяє розвитку партнерським відносинам між транспортною міліцією та пасажирами; проводити тендери щодо технологічної модернізації поїздів не лише з огляду на комфортність, але й збереженість майна під час поїздки; підвищити щільність нарядів супроводу пасажирських поїздів шляхом активнішого залучення працівників поїзних бригад та спеціальних громадських формувань на залізничному транспорті, забезпечивши належну правову основу для такої діяльності.

2. З вантажними перевезеннями, важливу роль відвести заходам удосконалення діяльності відділу по боротьбі зі злочинними посяганнями на вантажі (надалі – ВБЗПВ), зорієнтувавши його не лише на розкриття злочинних посягань на вантажі, але й недопущення їх вчинення на стадіях готування чи замаху, розшук викрадених вантажів. Для цього створити оперативні групи розшуку вантажів, відповідну аналітичну інформаційно-пошукову систему, узгодивши порядок обміну такою інформацією між ОВС на різних залізницях і видах транспорту.

3. З безпекою руху й експлуатацією залізничного транспорту, передусім, включити заходи технічного, правового, виховного й організаційного характеру щодо унеможливлення крадіжок засобів безпеки руху та експлуатації залізничного транспорту з його об'єктів, а також їх подальшого збуту чи придбання заради наживи в пунктах прийому металобрухту.

Після дослідження даної теми можна дати висновок, що необхідно створити координаційний орган профілактики протиправної поведінки на транспорті; посилити галузеву спеціалізацію в системі підготовки співробітників для ОВСТ та уточнити тактичні схеми індивідуально-профілактичного впливу ОВСТ з урахуванням типових варіантів поведінки пасажирів; на перспективу

розглянути можливість надання ОВСТ такої транспортної послуги як персональний супровід пасажирів в окремих напрямках швидкісного руху поїздів; удосконалити організаційно-управлінську й економічну діяльність на пасажирському та вантажному залізничному транспорті; створити фонд допомоги пасажирів-жертвам корисливих злочинів.

Література

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України : Кодекс від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст.131.
3. Про транспорт : Закон України від 10.11.1994 № 232/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – Ст.446.
4. Про залізничний транспорт : Закон України від 04.07.1996 № 273/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 40. – Ст.183.

УДК 343.2; 343.7 (043.2)

Коваленко А. В.,

студентка,

юридичний факультет,

Чернігівський державний технологічний університет, м. Чернігів

Науковий керівник: Берднік І.В., к.ю.н., доцент

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ

Питання боротьби з незаконним заволодінням транспортними засобами займає важливе місце в боротьбі зі злочинністю. Адже таке заволодіння може призвести до людських жертв, пошкоджень транспортних засобів, дорожніх споруд і комунікацій, знижує безпеку руху. Понад 20 відсотків викрадень автотранспорту, причому здебільшого з тяжкими наслідками, скоюється неповнолітніми, у зв'язку з чим цей злочин набуває ще більшої суспільної небезпеки. Тому дана проблема потребує підвищеної уваги і ефективної